

REGLUR um gjaldeyrisjöfnuð.

1. gr.

Gildissvið.

Reglur þessar taka til lánastofnana sem hlotið hafa starfsleyfi skv. 1.-4. tölul. 1. mgr. 4. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 með síðari breytingum, sbr. 2. mgr. 4. gr. sömu laga, í reglum þessum nefnd einu nafni fjármálafyrirtæki.

2. gr.

Skilgreiningar.

Eiginfjárgrunnur: Eiginfjárgrunnur er reiknaður samkvæmt 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, með áorðnum breytingum. Miða skal við eiginfjárgrunn skv. síðasta uppgjöri. Fjármálafyrirtækjum er heimilt að leiðrétta eiginfjárgrunn um mánaðamót vegna breytinga á gengi gjaldmiðla, enda sé Seðlabankanum gerð grein fyrir slíkri breytingu sérstaklega. Hafi heimildin verið notuð skal samsvarandi leiðrétting gerð um hver mánaðamót til hækkunar eða lækkunar.

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum: Eignir og skuldir, svo og liðir utan efnahagsreiknings, sem eru í erlendum gjaldmiðli og svo liðir í íslenskum krónum sem taka mið af gengi erlendra gjaldmiðla.

Framvirk staða: Öll viðskipti í erlendum gjaldmiðlum með uppgjöri eftir þrjá eða fleiri viðskiptadaga, að meðtöldum gjaldmiðlaskiptasamningum og öðrum skiptasamningum.

Heildargjaldeyrisjöfnuður: Samtala þeirra gjaldmiðla þar sem opin gjaldeyrisstaða er jákvæð (nettó gnóttstaða) að frádreginni samtölu þeirra gjaldmiðla þar sem opin gjaldeyrisstaða er neikvæð (nettó skortstaða).

Nústaða í gjaldmiðli: Eignir og skuldir í viðkomandi gjaldmiðli, þar með talin núviðskipti með uppgjöri innan þriggja viðskiptadaga.

Opin gjaldeyrisstaða í einstökum gjaldmiðlum: Allar eignir og skuldir, svo og liðir utan efnahagsreiknings í viðkomandi gjaldmiðli, þar sem fjármálafyrirtæki ber sjálft gjaldeyrisáhættu. Við skilgreiningu áhættu skal miða við lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki eftir því sem við á.

3. gr.

Sundurliðun eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum.

Fjármálafyrirtækjum ber að sundurliða nústöðu eigna með eftirfarandi hætti í mánaðarlegri skýrslu til Seðlabankans:

1. Innstæður í Seðlabanka Íslands.
2. Innstæðubréf Seðlabanka Íslands.
3. Nostro reikningar.
4. Önnur innlán og ávöxtunarsamningar.
5. Skráð skuldabréf og víxlar þar sem útgefandi er ríki, seðlabanki, alþjóðastofnun eða fjölþjóða þróunarbanki, eða bréf sem tryggð eru með ábyrgð þessara aðila, sbr. 11. gr. og 14. gr. reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 215 frá 2. mars 2007, um eiginfjárkröfur og áhættugrunn fjármálafyrirtækja.
6. Önnur skráð skuldabréf og víxlar.
7. Skráð hlutabréf.
8. Óskráð hlutabréf.
9. Hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða.
10. Skammtímaútlán, til skemmri tíma en eins árs.
11. Langtímaútlán, til lengri tíma en eins árs.
12. Núviðskipti með uppgjöri innan þriggja viðskiptadaga.
13. Aðrar eignir en ofantaldar.

Fjármálafyrirtækjum ber að sundurliða nústöðu skulda með eftirfarandi hætti í mánaðarlegri skýrslu til Seðlabankans:

1. Viðskipti við Seðlabanka Íslands samkvæmt gildandi reglum bankans um viðskipti fjármála-fyrirtækja við bankann, að framvirkum viðskiptum undanskildum.
2. Aðrar skuldir við Seðlabanka Íslands en skv. 1. tölul.
3. Veðlán og endurhverf viðskipti við aðra en Seðlabanka Íslands.
4. Útgefnir víxlar.
5. Útgefnir skuldabréf með gjalddaga innan eins árs.
6. Útgefnir skuldabréf með gjalddaga eftir lengri tíma en eitt ár.
7. Sértryggð skuldabréf útgefnir skv. lögum um sértryggð skuldabréf nr. 11/2008.
8. Sambankalán.
9. Tvíhliða lánasamningar við fjármálafyrirtæki.
10. Ávöxtunarsamningar og innlán frá fjármálafyrirtækjum.
11. Ávöxtunarsamningar og innlán frá lífeyris-, verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum.
12. Almenn innlán.
13. Núviðskipti með uppgjöri innan þriggja viðskiptadaga.
14. Aðrar skuldir en ofantaldar.

Fjármálafyrirtækjum ber að sundurliða framvirka stöðu eigna með eftirfarandi hætti í mánaðarlegri skýrslu til Seðlabankans:

1. Framvirkir gjaldmiðlasamningar (e. FX forwards).
2. Gjaldmiðlaskiptasamningar (e. FX swaps).
3. Vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningar (e. Cross-Currency Interest Rate Swaps).
4. Valréttir.
5. Aðrar eignir sem mynda framvirka stöðu.

Fjármálafyrirtækjum ber að sundurliða framvirka stöðu skulda með eftirfarandi hætti í mánaðarlegri skýrslu til Seðlabankans:

1. Framvirkir gjaldmiðlasamningar (e. FX forwards).
2. Gjaldmiðlaskiptasamningar (e. FX swaps).
3. Vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningar (e. Cross-Currency Interest Rate Swaps).
4. Valréttir.
5. Aðrar skuldir sem mynda framvirka stöðu.

4. gr.

Útreikningur á opinni gjaldeyrisstöðu.

Útreikningur á opinni gjaldeyrisstöðu skal innihalda eftirfarandi liði:

1. Allar eignir í erlendum gjaldmiðlum, að frádregnum skuldum í erlendum gjaldmiðlum, en að meðtöldum áföllnum ógjaldföllnum vöxtum (nettó nústaða).
2. Stöður í framvirkum samningum, stöðluðum framvirkum samningum og gjaldmiðlaskiptasamningum, að því marki sem þessir samningar eru ekki taldir með nettó nústöðu (nettó framvirk staða). Gjaldmiðlaskiptasamninga og framvirka samninga skal meðhöndla sem eign í einum gjaldmiðli og skuld í öðrum.
3. Óafturkallanlegar ábyrgðir í erlendum gjaldmiðlum, og svipaðar skuldbindingar, ef öruggt er talið að á þær reyni og ólíklegt að þær verði endurkrefjanlegar.
4. Samanlagt nettó deltavirði af valréttarsamningum um gjaldeyri. Fjármálafyrirtæki sem eiga í viðskiptum með valréttarsamninga skulu reikna deltavirði í samræmi við ákvæði reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 215/2007, um eiginfjárkröfur og áhættugrunn fjármálafyrirtækja.
5. Markaðsvirði annarra afleiðusamninga í erlendum gjaldmiðli en skv. 2. og 4. lið að ofan.

Við útreikning á opinni gjaldeyrisstöðu í einstökum gjaldmiðlum er skylt að skipta samsettum mynteiningum upp eftir vægi hvernar myntar í viðkomandi mynteiningu.

Við útreikning á opinni gjaldeyrisstöðu skal umreikna fjárhæðir miðað við miðgengi íslensku krónunnar eins og það er skráð á heimasíðu Seðlabanka Íslands í lok hvers mánaðar. Viðskiptavökum á gjaldeyrismarkaði er þó heimilt að miða við lokagengi viðkomandi fjármálastofnunar við hver mánaðarmót.

5. gr.

Gjaldeyrisjöfnuður.

Gjaldeyrisjöfnuður sem þessar reglur taka til, skal ávallt vera innan eftirfarandi marka:

1. Opín gjaldeyrisstaða í einstökum erlendum gjaldmiðlum skal hvorki vera jákvæð né neikvæð um hærri fjárhæð en sem nemur 15% af eiginfjárgrunni fjármálafyrirtækis samkvæmt síðasta uppgjöri, sbr. þó 1. mgr. 2. gr.
2. Heildargjaldeyrisjöfnuður skal hvorki vera jákvæður né neikvæður um hærri fjárhæð en sem nemur 15% af eiginfjárgrunni fjármálafyrirtækis samkvæmt síðasta uppgjöri, sbr. þó 1. mgr. 2. gr.

Víki gjaldeyrisjöfnuður frá þeim mörkum sem hér eru tilgreind skal hlutaðeigandi fjármálafyrirtæki grípa til aðgerða til að eyða frávikinu eigi síðar en innan þriggja viðskiptadaga. Takist viðkomandi þetta ekki er Seðlabankanum heimilt að reikna dagsektir á þá fjárhæð sem gjaldeyrisjöfnuður er umfram tilskilda fjárhæð, sbr. 1. mgr. 2. gr. reglna um beitingu viðurlaga í formi dagsekta nr. 389 frá 29. maí 2002.

6. gr.

Undanþáguheimildir.

Seðlabankinn getur veitt fjármálafyrirtæki heimild til að hafa sérstakan jákvæðan gjaldeyrisjöfnuð utan við almennan gjaldeyrisjöfnuð skv. 5. gr., til varnar áhrifum af breytingum á gengi krónunnar á eiginfjárhlutfall, enda leggi viðkomandi fjármálafyrirtæki fram greinargerð þar sem fram koma forsendur og útreikningar til ákvörðunar á stærð hins sérstaka jákvæða gjaldeyris-jafnaðar, og greini sérstaklega frá honum í skýrslum til Seðlabankans.

7. gr.

Skýrsluskil.

Aðilar þeir er reglur þessar ná til, skulu skila Seðlabankanum skýrslu um gjaldeyrisjöfnuð mánaðarlega, eftir því sem greinir í 3. gr., sbr. 4. gr., innan 15 daga frá lokum hvers mánaðar.

Seðlabanki Íslands getur krafist tíðari skýrsluskila en hér er kveðið á um. Seðlabankinn getur einnig á hverjum tíma kallað eftir ítarlegri upplýsingum um sundurliðun eigna og skulda skv. 3. gr.

Viðskiptavakar á millibankamarkaði með gjaldeyri skulu að auki skila daglega skýrslu um gjaldeyrisjöfnuð. Í skýrslunni er eingöngu tilgreind heildarnústaða eigna og skulda annars vegar, og framvirk staða eigna og skulda hins vegar.

Vanræki fjármálafyrirtæki að veita Seðlabankanum upplýsingar á tilsettum tíma skv. þessum reglum, getur Seðlabankinn beitt viðkomandi fjármálafyrirtæki dagsektum skv. reglum um beitingu viðurlaga í formi dagsekta, nú nr. 389 frá 29. maí 2002.

8. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar, sem settar eru samkvæmt heimild í 13. gr. laga nr. 36/2001, um Seðlabanka Íslands, svo og 8. gr. laga nr. 87/1992, taka gildi 1. janúar 2011. Jafnframt falla úr gildi reglur um gjaldeyrisjöfnuð nr. 707 frá 14. ágúst 2009. (*breyta gildistökuákvæði?*)

[Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Vegna þeirra aðstæðna sem skapast hafa í kjölfar falls íslenska bankakerfisins haustið 2008, getur Seðlabanki Íslands veitt fjármálafyrirtækjum tímabundna heimild til að hafa sérstakan jákvæðan eða neikvæðan gjaldeyrisjöfnuð, sé þess brýn þörf. Slík tímabundin heimild skal að hámarki gilda til þriggja mánaða í senn. Fjármálafyrirtæki skal tilgreina ástæðu þess að það uppfylli ekki ákvæði reglna þessara og leggja til grundvallar umsókn sinni tímasetta áætlun um hvernig það hyggst ná gjaldeyrisjöfnuði sem uppfyllir skilyrði reglnanna, þ.m.t. greinargóða lýsingu á því til hvaða aðgerða það hyggst grípa.

Bráðabirgðaákvæði þetta fellur úr gildi þann 1. janúar 2015 sem og allar undanþágur sem veittar hafa verið samkvæmt því.¹

Reykjavík, 6. desember 2010.

Seðlabanki Íslands,

Már Guðmundsson
seðlabankastjóri.

Tryggvi Pálsson
framkvæmdastjóri.

B-deild – Útgáfud.: 9. desember 2010

¹ 1. gr. breytingarreglna nr. 1138/2013 (sjá reglur nr. 950/2010 um upprunalegt bráðabirgðaákvæði)